

Scheelzien: diagnose en operatie

U heeft algemene informatie over de operatie bij scheelzien ontvangen van uw orthoptist. In deze folder kunt u deze algemene informatie nalezen.

De diagnose

Wanneer één van de ogen naar binnen, naar buiten, naar boven en/of naar beneden staat, noemen we dit scheelzien. Ook wanneer de ogen niet goed bewegen, kan scheelzien en/of dubbelzien ontstaan. Bij scheelzien dat op latere leeftijd ontstaat, ziet de patiënt soms dubbel of kan hoofdpijn ontstaan. Daarnaast kan scheelzien ook cosmetisch storend zijn. In deze gevallen is het mogelijk dat er een operatie nodig is.

Doel operatie

Het doel van de operatie is per persoon verschillend. In de meeste gevallen is het doel een cosmetisch rechte oogstand. Bij patiënten die dubbelzien of hoofdpijn hebben, is de operatie bedoeld om de klachten te verminderen. Het kan ook nodig zijn om door middel van een operatie een situatie te creëren waar de patiënt mee om kan gaan, eventueel met behulp van een prisma. Daarnaast kan een operatie als doel hebben de samenwerking tussen de ogen te behouden en/of te verbeteren.

De behandelend orthoptist bespreekt met u of u aan één of aan beide ogen geopereerd moet worden en aan welke spieren. Dit is afhankelijk van de oogstand, de beweeglijkheid van uw ogen en eventuele eerdere operaties.

Vooronderzoek

De orthoptist meet verschillende keren de oogstand op en stelt aan de hand daarvan een plan voor de operatie op. Tijdens het orthoptisch overlegspreekuur, wordt dit plan besproken in het team van orthoptisten en een oogarts. Hier bent u zelf ook bij aanwezig. Voor meer informatie hierover verwijzen wij u graag naar de folder 'Orthoptisch overlegspreekuur'.

Voor een operatie krijgt u ook nog een intakegesprek met een verpleegkundige en de anesthesioloog. Indien nodig spreekt u ook de internist. Kinderen worden alleen door de anesthesioloog gezien. Ook heeft u de gelegenheid om vragen te stellen. Omdat er verschillende onderzoeken gedaan kunnen worden, kan het zijn dat u tussentijds moet wachten. We raden u aan iets mee te nemen om de wachttijd voor uzelf prettiger te maken.

De operatie

De operatie vindt plaats onder algehele verdoving (narcose) of onder plaatselijke verdoving. Operaties bij kinderen zijn altijd onder algehele verdoving. Bij volwassenen bestaat bij een operatie aan één oog de mogelijkheid om een plaatselijke verdoving

te krijgen. U hebt van tevoren al met uw orthoptist of oogarts besproken welke verdovingsvorm voor u het beste is. Uitleg over de verschillende verdovingsvormen vindt u in een aparte folder.

Wanneer u met de oogarts heeft afgesproken dat u bepaalde medicijnen gewoon mag innemen, doet u dat dan met een klein slokje water.

De operatie gebeurt in dagbehandeling. U hoeft dus niet in het ziekenhuis te overnachten. Op de verpleegafdeling op de tweede verdieping wordt u voorbereid op de operatie. U krijgt operatiekleding aan en een verpleegkundige brengt u naar de operatieafdeling. Op de voorbereidingskamer wordt uw verdoving gegeven.

Tijdens de operatie worden oogspieren, die vastzitten aan de oogbol, verplaatst. De oogarts bereikt de oogspieren door een kleine opening te maken in het witte bindvlies van het oog. De oogspier wordt opgezocht, voorzien van twee hechtingen en losgeknipt. Afhankelijk van het doel van de operatie, wordt de spier ingekort of verplaatst en weer aan de oogbol vastgezet. Het bindvlies wordt met één of meer haardunne oplosbare hechtingen gehecht. Tot slot krijgt u een antibioticum (zalf) in uw oog. Bij een plaatselijke verdoving krijgt u één dag een verband op het geopereerde oog.

Leefregels na de operatie

Indien er bijvoorbeeld korstjes in het oog zitten, kunt u uw oog schoonmaken met een gaasje gedrenkt in water. Zodra u opgeknapt bent van de operatie en verdoving, kunt u weer aan het werk of naar school. Dit duurt ongeveer 4 dagen, maar dat kan per persoon verschillen. Vermijd de eerste twee weken stoffige ruimtes en zorg ervoor dat er geen vuil in de ogen komt. Kinderen mogen gedurende deze periode niet in de zandbak spelen. De eerste twee weken mag u niet zwemmen. U kunt wel gewoon douchen en haren wassen.

De hechtingen in het oog lossen binnen enkele weken vanzelf op. De irritatie is dan verdwenen.

Mogelijke klachten en complicaties

Na de operatie is het oogwit flink rood en gevoelig op de plaats waar geopereerd is. Dit is normaal en houdt meestal een paar dagen aan. Wanneer uw oog na enkele dagen roder wordt in plaats van minder rood, is er mogelijk een ontsteking opgetreden. Neem in dit geval contact op met uw huisarts of de Medische Helpdesk van Het Oogziekenhuis, telefoonnummer 010 401 76 34.

Bij een oogspieroperatie wordt van tevoren exact gemeten hoeveel millimeter de oogspier verplaatst of ingekort moet worden. Ondanks de exacte metingen kan het gebeuren dat de operatie een te grote of te kleine werking heeft (over- of ondercorrectie). Dit geeft soms klachten van dubbelzien. Dit komt doordat de scheelzienshoek zo is veranderd, dat een dubbelbeeld door de hersenen niet onderdrukt kan worden. U kunt ook gedesoriënteerd zijn na de operatie. Meestal verdwijnen deze klachten vanzelf binnen twee tot drie weken, maar in sommige gevallen kan het zijn dat het iets langer duurt.

Soms is de gezichtscherpte na de operatie wat verminderd. Dit is in de meeste gevallen van tijdelijke aard.

In minder dan 1 op de 10.000 gevallen ontstaat er na de operatie een ontsteking in het oog of laat het netvlies los. Om de kans op een ontsteking te verkleinen, krijgt u van de oogarts een recept voor oogdruppels. Deze druppels gebruikt u gedurende één à twee weken na de operatie.

Andere complicaties die kunnen voorkomen zijn: allergische reacties op de gebruikte hechtmaterialen, hoornvliesproblemen en lichte infecties. Deze zijn vervelend, maar met oogdruppels goed te behandelen. Ook kan het oog na de operatie nog een paar dagen gevoeliger zijn voor licht.

Controle

De eerste controle vindt ongeveer twee weken na de operatie plaats bij uw orthoptist. Tijdens de controle wordt de oogstand beoordeeld en wordt gekeken of het oog goed genezen is. Sommige patiënten krijgen het advies bepaalde oefeningen te doen om de oogbewegingen zo soepel mogelijk te maken of om de oogstand zelf beter te kunnen corrigeren. Bij deze eerste controle hoort u of oefeningen in uw geval nodig zijn.

Resultaat

Uw orthoptist bespreekt met u voorafgaand aan de operatie welk resultaat u mag verwachten. Dit verschilt per persoon. Factoren die van invloed zijn op het resultaat van de operatie zijn onder andere de oogstand, de oorzaak van de afwijking, de beweeglijkheid van het oog en de gezichtsscherpte van beide ogen. Ook het feit of het gaat om een eerste operatie of een heroperatie, is van invloed.

Tijdens de eerste weken tot maanden na de operatie kan de oogstand nog veranderen. Vaak kan na twee à drie maanden het uiteindelijke resultaat beoordeeld worden. Deze beoordeling gebeurt bij uw orthoptist aan de hand van uitgebreid onderzoek. Een enkele keer moet er nogmaals geopereerd worden. In verband met het herstel van de oogspieren, vindt een eventuele heroperatie meestal pas na een half jaar plaats. Indien bij dit onderzoek blijkt dat alles in orde is, komt u in principe niet meer bij de oogarts voor controle.

De operatie aan de oogspieren heeft geen invloed op de brilsterkte en/of gezichtscherpte. Maar het is verstandig om niet vlak na de operatie de ogen te laten opmeten en/of een andere bril aan te schaffen, tenzij dit door uw oogarts of orthoptist wordt geadviseerd.

Meer info

Wanneer u nog vragen heeft, stelt u deze dan aan uw orthoptist bij uw volgende afspraak. Meer informatie over de gang van zaken voor, tijdens en na de operatie, krijgt u bij het gezamenlijke overlegspreekuur van de oogarts en orthoptist. Voor (ouders van) kinderen bestaat een speciale folder 'Uw kind wordt geopereerd'. Ook deze folder krijgt u uitgereikt bij het gezamenlijke spreekuur.

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, dan kunt u contact opnemen met:

- Verpleegafdeling/Kinderafdeling: 010 401 76 79
- KinderOOGcentrum en afdeling Orthoptie: 010 401 77 41

Beide afdelingen zijn bereikbaar op maandag tot en met vrijdag van 8.15 tot 16.30 uur.

De informatie in deze folder kunt u terugvinden op www.oogziekenhuis.nl.